

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemana velja:

Za celo leto predplačan 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemana velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.
V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inzerate) vsprejema upravnništvo in ekspeditija v „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Sementiških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 220.

V Ljubljani, v petek 25. septembra 1896.

Letnik XXIV.

Delavsko gibanje.

(Govoril na kat. shodu Oton Dis, predsednik kat. delavskega društva v Solnogradu.)
(Konec.)

Drugi vzrok, zakaj da so se mnogi delavci in mej njimi celo možje plemenitega mišljenja, oklenili socijalne demokracije, je pomanjkljivo znanje krščanskih načel in njih vpliva; katoliške cerkve več ne poznajo, ali pa jo poznajo le v popačeni podobi, ki pa jih od sebe odganja.

Predočuje se jim le strašilo klerikalizma, in tako se jim ne zdi vredno pomisliti in se prepričati, če je to, kar kak neveren časnik ali knjiga kot katoliško cerkev ali kot katoliškega duhovnika opisuje, tudi resnično. Zato z veseljem pozdravljam, da kaže katoliška duhovščina skrb za delavca, da se tako delavci sami lahko uverijo, kdo da so njihovi prijatelji in kje njihovi protivniki. — To pa z mirnim srcem lahko rečem, da duhovniki niso nasprotniki delavcev.

Poleg premajhnega znanja katoliške cerkve, opozarjam še na nekatere druge vzroke, vsled katerih je socijalistično mišljenje tako naraslo, ker s tem, da navedem razloge, sem povedal že tudi zdravila; in ako smo vzrok boleznih spoznali, storili smo prvi korak k zdravljenju.

Tak vzrok je: Družinska vez se je zrahljala. Delavec, pomočnik, vajenec, posel ni več član družine svojega delodajalca, temveč izpostavljen je na cesto raznim nevarnostim, v roke je dan viharju strastij in mrežam podpihovalec in posledica tega je: nenravnost in ta ga zapelje do sovraštva zoper cerkev in duhovnike.

Vse naprave pa, ki prevzamejo skrb za mladoletnega delavca, kakor n. pr. društva za mladeniče, pomočnike, delavce in delavke na katoliški podlagi, ki imajo nalog, vsaj v nekoliko nadomestovati dru-

žino, so nam dobro došla in zaslužijo podporo vseh katolikov.

Drugi vzrok: Pogostno nedeljsko delo, ki delavca zadržuje, skrbeti za svojo duševno izobrazbo, za blaženje srca; nedeljsko delo odtuji mladega in starega delavca verskemu življenju in ker hoče človek imeti neko zadostilo za to, menijo nekaterniki, omika lahko nadomešča vero; toda kakšna je ta omika? V Berlinu so socijalni demokratje ustanovili delavske šole, in izmej teh obiskujejo delavci ponajveč šolo za ples. — Mi imamo sedaj zakon za varstvo nedeljskega počitka, toda, gospôda, ne vprašajte me, kako se ta zakon izpolnjuje; v mnogih delavnicah in tovarnah se ob nedeljah dela, kakor preje, in rokodelski vajenec ima skoro celo dopoludne pri mojstru opraviti in torej ne more pri službi Božji biti in ali je potem čudno, če je na ta način ves podivjan in zgodaj zrel za socijalne demokrate? Kje naj išče opore, ako ga mojster ne brani proti starejšemu delavcu - socijalistu, in če mu mojster sam, dasi morda katolik, ne dá priložnosti, da bi se udeleževal verskih vaj. Grozdje vendar na trnju ne raste!

To bodi migljaj za katoliške mojstre, da vsodbujajo ob nedeljah in praznikih svoje učence k službi Božji in k udeležbi verskega pouka v rokodelskih šolah.

Člani katoliških mojsterskih društev naj smatrajo za jedno prvih dolžnostij v svojih delavnicah, da uvedejo posvečevanje nedelje, in tako pripomorejo, da se ohrani krščansko mišljenje in življenje pri delavcih.

Nadaljni vzrok je slab vzgled starejših delavcev, kateri so večinoma v socijalističnem taboru in kateri skušajo s zasmehom, zabavljanjem in časih tudi s silo, izruvat mlademu delavcu vero in nravnost.

Zlasti pa vplivajo tukaj tudi materialne koristi, katere imajo socijalisti od svoje organizacije; so ne-

katere vrste dela, kjer ni mogoče shajati, ako ni dotični socijalist.

In zopet je tukaj dolžnost kat. mojsterskih društev, vplivati na svoje člane, da ne vsprejemajo socijalno-demokratičnih delavcev; nalog kat. delavskih društev pa je ustanavljati posredovalnice za oddajanje služb.

Ne smemo se čuditi, ako z ozirom na slaboten značaj mnogih krščansko mislečih delavcev socijalistični agitatorji v delavskih krogih tako bogato žanjejo, ker se od katoliške strani do pred kratkim časom skoraj nič ni storilo.

Jedna najhvaležnejših nalog katoliškega shoda je torej, kar najkrepkeje pospeševati katoliško delavsko gibanje. Nemogoče pa je to breme naložiti samo nekaterim delavcem in duhovnikom, vsem katoliškim možem in ženam mora biti na tem, da se delavsko gibanje povrne na pot prava in reda in da se delavci ne izroče neveri in nenravnosti, pospeševati pa se mora tudi telesni blagor delavcev.

Da bodo pa delavska društva mogla vspešno delovati, treba je, da jih moralno in fizično podpirajo vsi v to poklicani faktorji; zato kličem tudi onim krogom, kateri so dosedaj brez sodelovanja opazovali naša stremjenja, in jih pozivljemo: krščanski možje na delo!

Duhovniki in lajki, inteligenca, meščanstvo, podpirajte nas, pomagajte nam, in če ne drugače, z denarjem, kajti vsaka organizacija, vsaka agitacija potrebuje velikih denarnih žrtev.

Kaj pospešuje socijal-demokratično gibanje bolj, nego požrtvovalnost sodrugov; mi katoliki ne smemo in ne moremo teh žrtev zahtevati od ubogih delavcev; mi smo upravičeni apelovati na požrtvovalnost premožnejših stanov, ker tudi tem je mnogo do tega, da se krščanski temelji družbe: Bog, avtoriteta, čast, lastnina in svoboda ne izpodkopujejo.

LISTEK.

„Albert“.

Spisal S. G.

I.

Na svežem, svetlem pomladanskem dnevu je sijalo solnce nenavadno jasno in toplo. Se prejšnjega dne je škropil droban, s snegom pomešan dež, proti večeru pa se je hipoma zvedrilo. A ulica po mestu so grezne! Ostanke snega so se spojili s cestnim blatom v rujavo, umazano zmes, ki škropi pod kolesi mimo hitečih voz in nerodnih pešcev na vse strani. In kakšna gnječa je po trgih danes, na veliko sredo!

Na veselem, nemirnem kretanju, na obrazih, na govorjenju in smehu živahne, prerivajoče in suvajoče se množice se pozna jasni, veliki teden. Tu hité goloroke, životne, rudeče krščence s košaricami s trga, tam stopa zamišljen star penzionist z obnošenim frakom in bliščečimi nacčniki; mimo ogla jo je zavil visok, širokopleč gorenjsk kmet s pipo v ustih in z rokami v hlačnih žepih; za njim pa hiti z drobnimi koraki njegova okrogla ženica, vsa natovorjena z najrazličnejšim mestnim blagom; suh Dolenjec v irhastih hlačah in s sivim, šilastim obra-

zom hodi po trgu sem ter tja, ne zmené se za množino okroglih in koščenih komolcev, ki ga sujejo in zbadaje od vseh strani.

Hodil sem kolikor mogoče oprezno, ker me že dolgo časa ni bilo v mestu in sem se skoro popolnoma odvadil tega trušča in prerivanja; zato sem se vsak trenotek bal, da se zaletim v kogarkoli. Ali ravno sem se bil mimogredé ozrl v neko izložbo, kjer se je prodajalo „pristno brnsko sukno“, ko se zadenem z desnico neke škatlje.

„Pardon!“

In ne da bi obrnil glavo hočem iti dalje.

„O, — prosim! . . . A glej ga, postoj vendar, zdi se mi, da si — ti!“

„Za Boga, Peter, kaj pa tebe tod nosi? . . . Niti opazil bi te ne bil . . . Čakaj, jaz nimam posebnega opravka in tako te lahko spremim, da mi natanko razložiš, kaj počneš, kako se imaš — s kratka, vse! Kako dolgo časa se že nisva videla . . .“

Zadnje dve leti, odkar nisem čul ničesar od njega, ni se Peter Slibar, moj prijatelj, niti za las izpremenil. Obraz njegov popolnoma tak, kakor svoje dni: okrogel, miren; lasje gosti, ščetinasti; čelo nizko; obrvi visoko gori, kar je dajalo majhnim, motnim očem nekak presenečen izraz; nos okrogel, bel, skoro podoben koščeku testa; ustna polna, debela, vedno nekoliko odprta, da se vidita obe vrsti

belih, bleščečih zob . . . In tudi oblečen je moj prijatelj prav, kakor nekdanj: vse nekako visi od njega, kakor bi ne bilo urezano zanj; hlače predolge, suknja prekratka, a povsod vse polno gub; kravata mu uhaja neprestano nad nizki ovratnik, manšete mu silijo izpod rokavov; premajhen klubček na veliki glavi Petrovi izgleda, kakor bi prišel na nepravo mesto . . . Ta obraz, ta obleka, počasno, nerodno, malone boječe kretanje, — vse izdaja človeka nesamostojnega, — bojazljivo, otroško dušo.

„A kako si natovorjen; — dobro skrbiš za praznike.“

„To je kupila dopoldne moja žena; ker pa se veda sama ne more nositi —“

Jaz obstanem.

„Tvoja žena? . . . Kaj ti si se oženil, Peterček? Ha, ha, ha!“

„Čemu se smeješ? To vendar ni nič čudnega. Jaz bi ti bil takrat pisal, pa nisem vedel tvojega naslova.“

„A povej mi vendar, Peter, kako se je to zgodilo . . . Ne, to je naposled preveč; da si se dal tako na lepem omrežiti od teh ljudi . . .“

„Prosim te, prijatelj moj, jaz sem ljubil Stanko že od nekdanj; in to ti je prav dobro znano —“

(Dalje sledi.)

5. 15 K

Iz prostovoljnih doneskov premožnejših naj se sestavi agitacijski fond za katol. delavska društva itd.

Katoliška društva mojstrov, pomočnikov, vajencev in delavcev naj skupno postopajo, da se krščanska načela ohranijo in utrdijo, da se telesni blagor delavcev pospešuje in tako socialistom tla izpodmaknejo.

Po vseh večjih krajih, kjer je večje število nesamostojnih delavcev, naj se snujejo katol. delavska društva. Ta društva naj se družijo v zaveze po posameznih škofijah, da tako s skupnimi močmi svoj smoter dosežejo. Katoliški shod se bo o tem posvetoval, kako bi se ustanovilo za delavska društva centralno vodstvo, odkod da naj izide prvi nagib itd.

Da katoliško delavsko gibanje pred vsem svojih časnikov potrebuje, mi ni treba posebej dokazovati. Treba je skupnega osrednjega glasila; v posameznih pokrajinah naj se lokalni listi širijo mej delavskim ljudstvom in tako socialno demokratiški časopisi vedno bolj izpodrivajo.

Če se katoliškemu shodu posreči po označeni poti kaj koristnega pospešiti, izvršiti in delavskemu gibanju novo življenje udahniti, potem se ne bojim za prihodnost. V srcih delavskih trpinov je še mnogo več krščanske zavesti, mnogo več smisla za pametne preosnove, kakor si domišljajo socialni demokratje.

Ako le uvidijo, da imamo resno voljo jim moralno in fizično pomagati, tedaj prestopi gotovo veliko število zapeljanih in preslepljenih v naš tabor.

Deželni in državni poslanci, zlasti katol., imajo sveto dolžnost, zboljšati postave za varstvo delavcev in jih izpolniti; sploh naj posvete svoje moči socialni reformi, pa naj opuste narodnostne prepire; delavci hočejo boljši kruh in ne fraz. S tem končam.

Če se mi je posrečilo s priprostimi besedami pridobiti si pazljivost in zanimanje častitih vdeležencev katol. shoda, vzbuditi v njih naklonjenost do delavskega vprašanja, tedaj sem srečen in se zahvaljujem Vam v imenu svojih tovarišev.

Katoliški možje Avstrije!

Tisoč in tisoč delavcev gledajo v teh dneh s zaupanjem na naš krasni Solnograd in pričakujejo, da se bode o njih koristih vspešno posvetovalo. Ne pričakujejo sicer, da bode katoliški shod kako splošno sredstvo za rešitev socialnega vprašanja iznašel, — ker to je nemogoče — to prepuščamo onim, ki si proti lahkovernemu občinstvu vse dovolijo. Toda jedno upajo delavci od katol. shoda, da ne bode samo z lepimi besedami, ampak tudi z dejanji pokazal, da mu je resno na tem, delavsko vprašanje na krščanski podlagi privedi do ugodne rešitve, da pokaže s tem, da imajo krščanska načela v sebi moč, pripraviti delavcem in njih družinam človeško eksistenco, in jih tako napraviti kot zadovoljne in mirne člane človeške družbe.

Politični pregled.

V Ljubljani, 25. septembra.

Štajerska nemška ljudska stranka in zadnje deželnozbornske volitve. Pristaši nemške ljudske stranke niso povsem zadovoljni z doseženim vspehom in se v svojih listih zadovoljujejo s tem, da na kratko povedo vspeh in nič drugega. Najjasneje pa dokazuje njihovo poparjenost radi nepovoljnega vspeha pomenljiva izjava kandidata dr. Hofmann-Wellenhofa, ki je pogorel s svojo kandidaturo v mestni skupini. Ta mož je namreč izjavil, da odloži vsled tega državnozbornski mandat. Iz tega je toraj razvidno, da je moža zelo užalil popolen poraz, vendar pa njegovim volilecem ne bode mnogo škodilo, ali jih v tem kratkem času zastopa kdo na Dunaju ali ne.

Deželnozbornske volitve na Gorenje Avstrijskem so izpadle včeraj v kmečkih občinah za katoliško stranko nad vse sijajno. Prodrila je namreč na vsi črti, z vsemi 19 kandidati. Strankini vodje se nadejajo ugodnega vspeha tudi pri volitvah v mestni skupini, akoravno si nasprotniki prizadevajo na vse kriplje, da bi ogreli ljudstvo za svoje kandidate. — Vkljub vsem nakanam in prigovarjanju se je sklenil minulo sredo kompromis mej konservativnimi in liberalnimi veleposestniki nižjeavstrijskimi in toraj tudi tukaj dosegel dovoljen vspeh. Posamne točke kompromisa smo že objavili svojedobno; sprememba se je izvršila le v toliko, da se s tem ne zahteva ob enem tudi kompromis mej nižjeavstrijskimi veleposestniki, ker se dotična pogajanja najbrže ne dovrše pred 2. oktobrom. V dotičnem pismu izjavlja odbor konservativnega veleposestva, da je voljan priporočati svojim volilecem

liberalna kandidata Dworaka in grofa Weissenwolffa ako se za nju izreče tudi volilski shod, ki se vrši dne 1. oktobra. Odbor liberalnih veleposestnikov je vzlet to poročilo na znanje, določil pa, da mu je vpslati definitivni odgovor najkasneje do polu pete ure imenovanega dne. Iz teh dveh pisem je razvidno, kako hudo pritiskajo na ta odbor liberalni kolovodje, vendar pa ne bodo ničesar dosegli, kajti, ako hočejo, da je veleposestvo zastopano v deželnem zboru, morajo ukloniti svoj ponos pred nasprotniki.

Prthodnja državnozbornska večina. Levovski glavni oficijozus „Przeglad“ prinaša v zadnji številki odgovor na razprave v raznih listih o prihodnji državnozbornski večini. Odgovor, ki prihaja očitno iz vladnih krogov, se glasi nastopno: Brezdvomno so oni v veliki zmoti, ako menijo, da se vlada marljivo peča z osnovo parlamentarične večine. Zadnji poskus te vrste je bila koalicija leta 1893. Ko se je ta razbila, potem se je začel zistem, katerega je grof Badeni imenoval „ustavnega pa ne-parlamentaričnega“ in v svojem programu odobral. Vsled tega torej ni nikake potrebe, da bi vlada preminjala svoj program, ker je zadovoljna s svojim dosedanjim vspehom. Posebno neumestno pa je, da se s to idejo spravlja v dotiko zadnje potovanje grofa Badenija. — S temi besedami hoče torej dokazati vladno glasilo, da je potovanje v tem oziru popolno brezpomembno in da so vse vesti o tej zadevi popolno neosnovane. Prvo je morda res, o drugem moramo pa vsekako dvomiti.

Obnovitev pogodbe z Avstrijo provzroča ogerski vladi morda večje preglavice, kakor pa tostranski polovici. Na jedni strani pritiska na njo avstrijska kvotna deputacija in z njo vred Badenijeva vlada, na drugi pa ji preti domača liberalna stranka, da ne sme niti za vinar povišati ogerskega prispevka. Poslanec grof Apponyi je na svojem zadnjem volilskem shodu prav dobro pojasnil to zadevo in se seveda s tem zelo zameril vladnim krogom. „Pol. Corr.“ priobčuje sedaj najbrže iz vladnih krogov dohajajoči dopis nastopne vsebine: Nasproti trditvam grofa Apponyja, da so liberalci pritiskali in bodo še pritiskali na vlado, naj ne dovoli v nikako zvišanje, ter tudi sami izjavili, da ne bodo za to glasovali, in da bode torej najbrže moral vladar poseči vmes in na vladni predlog določiti kvoto, potrjuje budimpeštansko poročilo, da so vse te vesti popolno neosnovane in da se bode postopalo popolno zakonitim putem pod popolno odgovornostjo vlade in parlamenta. To je jeden znanih dementijev, katerim se seveda ne more pripisovati nikake posebne važnosti. Ob jednem se pa objavlja, da se ogerska zboruica razpusti že 17. oktobra ter se vrše prihodnje volitve mej 6. in 16. novembrom. Ako je ta vest resnična, potem novi državni zbor ne more pričeti svojega poslovanja pred 26. novembrom.

Szaparyjeva frakcija se najbrže popolnoma razbije, ako ne pred, gotovo pa po dovršenih državnozbornskih volitvah. Vodja te stranke, grof Julij Szapary, je pozval k sebi minulo sredo vse člane, poslance, ki ne pripadajo nobeni drugi stranki. Posvetovanje se je vršilo strogo tajno in zaupno; oficijelno se le toliko poroča, da se je vršilo posvetovanje o prihodnjih volitvah in da se vrši prihodnje posvetovanje začetkom meseca oktobra. V tej seji se torej še ni sklenilo, da se frakcija razpusti, vsaj formalno ne, vendar pa ni več najmanjšega dvoma, da člani izstopijo iz frakcije in pristopijo deloma k vladni, deloma nacionalni stranki. Odločiti preostaje torej samo, se li zgodi to pred ali po volitvah.

Novi governer za Reko. Budimpeštanski listi poročajo, da je odbran za prihodnjega reškega governerja grof Palfy-Daun, dosedaj nadžupan v mošonjskem komitatu, na njegovo mesto pride dosedanji poslanec Latinović. Z njim dobi Reka najbrže prejšnjemu mažarizatorju jednakega governerja.

Angleška kraljica Viktorija je prekoračila z včerajšnjim dnem najdaljšo dobo vladanja izmej vseh angleških vladarjev. Prihodnje leto obhaja namreč šestdesetletnico vladanja na angleškem prestolu. Prvi, ki jej je čestital ob tem dogodku, je bil ruski vladar, na kar sme biti po vsej pravici ponosna.

Gladstone o dogodkih v Turčiji. Francoski dnevnik „Figaro“ priobčuje v zadnji številki, kakor smo že včeraj omenili, precej obširen dopis, katerega je doposlal znameniti angleški politik Gladstone. Dopisnik naglašava v prvi vrsti, da ne misli francoskega naroda poučiti o najnovejših dogodkih,

ker je o teh že itak dovolj poučen, vendar pa na željo rad izraža prijateljskemu nekdanjemu zavezniku svoje nazore. Dalje našteva Gladstone neštne boje v Turčiji, kateri se ponavljajo že celo vrsto let. Nekdanji angleški premier našteva vse korake, katere je storil v tem oziru, da bi ogrel za svoje nazore evropske velevlasti, izjavlja naravnost, da turška vlada sama vodi take boje v svrbo, da bi zatrla kristijane v svoji deželi, in izjavlja, da ga navdaja najboljša nada, ob kratkem imeti na svoji strani večino državnikov in z njimi izvesti važno nalogo.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 25. septembra.

(Na čast gospodu profesorju M. Hubadu,) ki odide prve dni prihodnjega tedna za dve leti na Dunaj, priredi zbor „Glasbene Matice“ jutri, v soboto, ob osmi uri zvečer v Sokolovi telovadnici „Narodnega doma“ slovesen večer, pri katerem se bodo za slovo pod njegovim vodstvom še enkrat pele narodne pesmi. Vabljeni so vsi pevci in pevke s svojimi obitelji, člani „Glasbene Matice“, Sokola in prijatelji slovenske glasbe sploh.

(Od Kolpe) 20. sept.: Minuli terek je naš deželni poslanec župnik gosp. Schweiger v Starem Trgu pri Poljanah poročal svojim volilecem o delovanju v deželnem zboru. Slišali smo marsikaj zanimivega in poučnega, tako tudi, da pridno berimo domače poštene časnike in knjige in se tako vedno bolj obračujemo. Za poročanje, katero je trajalo skoro dve uri, smo gospodu poslancu zelo hvaležni, toliko bolj, ker se ni bal dolge poti, kajti od Radovice do Starega Trga se rabi vožnje dobrih šest ur. Tudi volilci so gosp. poslancu naročili in priporočili marsikatero domačo zadevo. Konečno je župan gosp. Jurij Fugina gosp. poslancu v imenu vseh občin starotrške fare izrekel zahvalo in zaupnico.

(Oseba vest.) Konceptni praktikant v Ljubljani, g. Fr. Gerstenmayer, je imenovan finančnim koncipistom.

(Imenovanje.) Tobačne tovarne kontrolor, Ad. Strnad, ki je bil svoj čas več let pri tukajšnji tobačni tovarni, je imenovan ravnateljem tovarne v Budišinu na Moravskem.

(V Ljubljano) se je zopet povrnil pešpolk št. 27; danes odpuste doslužene vojake.

(Iz Cirknice.) Pri nas se napravlja gotovo nad 200 oseb v blaženo Brazilijo, ki odrinejo začetkom oktobra. Vsakdo si preskrbi potrebnih dokumentov, da ga kje ne zasačijo in nazaj ne pošljejo. Vsak mora imeti domovinski list, ako gre cela družina, tudi družinski list. Kaj ne g. urednik, do sedaj je bilo še vedno tako, da izdaje domovinski list dotično županstvo, a družinski list dotični župnik, kot voditelj „matrik“. Pri nas pa ni tako, temveč v občinski pisarni se izdajajo domovinski in družinski listi, in ravno zato si usojam vprašati sl. županstvo, od kedaj ima županstvo pravico in oblast izdajati tudi družinske liste; od kedaj in po katerem paragrafu pripada županstvu vodstvo onih „matrik“, ki spadajo strogo v področje župnika? Saj menda nismo že na Ogorskem, kaj!?

(Iz Ledin nad Idrijo.) Gospod A. Samassa, zvonar v Ljubljani, je za farno cerkev Ledine nad Idrijo vliil tri nove zvonove, ki posebno harmonično lepo pojo. Teža zvonovom je 28, 13, 8 starih stotov. Glasovi: Cis, F, Gis dur.

(Darovi.) Krajni šolski svet v Loškem Potoku 3 gl. za revne dijake. Bog plačaj dobrotljivi dar v prid ubogi šolski mladini!

(Zdravje v Ljubljani) od 13. do 19. septembra: Novorojenih bilo je 11. Umrlo jih je 13, mej njimi za vratico (davico) 1, za jetiko 1, za želodnim katarom 2, za različnimi boleznimi 9; mej njimi so bili 3 tujci, 5 iz zavodov. Za infekcijskimi boleznimi so oboleti, in sicer: za vratico 3.

(Uboj.) Dne 19. t. m. sta brata Franc in Janez Jezeršek iz Kranja tako pretepla Fr. Zupana s Huj, da je 21. t. m. umrl.

(Duhovniške premembe v lavantinski škofiji.) Bivši kaplan v Kostrivnici, č. gosp. Al. Rožman je umrl pri svojih stariših na Krapju pri Ljutomeru. — Č. g. Ig. Hauptman, kaplan v Marenbergu, je šel v začasni pokoj; na njegovo mesto pride iz Vojnika č. g. J. Horjak.

(Južnoštajerska hranilnica v Celju) je imela do 1. julija 1,434,462 gl. prometa. V ravnateljstvo so bili izvoljeni gg.: M. Vošnjak, predsednik; J. Detiček, L. Baš, dr. Hrašovec, Dr. Serbec, Dra-

gotin Hribar, dr. Suklje, dr. Vrečko, dr. Brenčič, dr. Babnik.

(Na slovensko-nemški gimnaziji v Celju) je minulo leto vstopilo 90 učencev, letos le 45. Kje je vzrok?

(Na mariborski gimnaziji) se je letos za slovenski oddelek prvega razreda oglasilo 73 učencev. Pri vsprejemnem izpitu pa je slovenskih učencev „odletelo“ 30, nemških samo jeden. Tudi čudno!

(Kontrolni shod) se letos v Slov. Gradcu vrši dne 4, oziroma 11. oktobra, torej v nedeljo. Ali dotično oblastvo nima „pratike“ pri rokah?

(Slovenska matomarnost.) Na Paki zidajo tovarno za porcelan in aluminij. Podjetnik dr. Bayer je nekda žid. Žalostno pač, da le tuji pri nas iščejo „zaklade v zemlji,“ a domačini jim tlačanijo. Tu treba več podjetnosti, sicer je drugo narodno delo brez vspeha.

* * *

(Zagotovitev kuhinjskega posodja in bolničnega orodja.) V namen zagotovitve kuhinjskega posodja in bolničnega orodja potrebnega za l. 1897 za vojaške zdravstvene zavode v okolišju c. in kr. 3. voja in sicer za vojaške bolnice v Gradcu, Ljubljani, Trstu, potem v Gorici, Celovcu, Mariboru, Ptuj in Celji. Trbižu ter Beljaku vrši se dne 12. oktobra 1896 pri vojaški bolnici v Gradcu ponudbena obravnava. Zagotoviti je različno kuhinjsko posodje in bolnično orodje. Razglas, obsežajoč seznam predmetov, katere je zagotoviti, in splošne pogoje se lahko tudi vpogleda v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.

(Ogenj.) V nedeljo opoldne je pogorel skedenj s krmo Al. Zorman iz Utika v vodiški občini; škode je do 500 gl. Zapalil je zopet otrok z žveplenkami.

(Slovesen spreved v Trstu) na čast žalostni Materi Božji, ki je bil določen na minulo nedeljo popoldne, a je moral izostati radi skrajno neugodnega vremena, se vrši prihodnjo nedeljo, dne 27. septembra.

(Iz Brna) 20. sept.: Naši Nemci so se poslužili prav grdega sredstva, ko so nalepili lepake, s katerimi vabijo stariše v češkem in nemškem jeziku, naj bi pošiljali svoje otroke v nemške šole. To podlost so obsodili stariši na shodu. Sklenilo se je, da pošljejo svoje otroke v češke šole, in zares vpisalo se jih je nad 200 več kot vlani. Kakšen razloček danes proti l. 1877. Prva češka šola je imela 29 učencev, zdaj pa skoro toliko sto. Za češke zapeljive lepake bi skoro smeli biti Nemcem hvaležni. Le še večkrat s takimi sredstvi na dan, in kmalu bo zginit nemški značaj Brna! — Deželnozborske volitve so izpadle za šlezjske Nemce slabo, posebno jih peče, da ni izvoljen Müller, desna roka barona Sedlnicega in kolovodja nemštva v deželi. Kako veselo so stopali češki in poljski volilci iz volilne dvorane, vsaj so jo navadno zapuščali kot premagovalci. Tudi tukaj so se posluževali Nemci čeških lepakov, polnih slovničnih napak. — Dne 14. t. m. se je vršil v Prerovu shod katol.-narodne stranke. Namen mu je bil, kako naj se vedejo volilci pri deželnozborskih volitvah. — V Olomucu je umrl prelat dr. Symerski. — O velikem lidovcu dr. Kusaku piše dr. Bendik, njegov nekdanji pristaš v „Kr. Roz.“ ter razkriva njegovo gorostasno rodoljublje. Zivi prav po gosposko, obiskuje toplice, vozi se po Evropi v 1. razredu — vse na račun revnega, nevednega kmeta, od katerega vabi podpise na menjice, terja denar in prav nič ne skrbi, kako bode plačal. Take baže ljudje hočejo rešiti narod. — Pri Fridlandu je večkrat pogorel žid Pollak. Prišel je reven in je mnogo žaloval, ko je prvič pogorel. Kmalu pa si je opomogel, zopet pa pogorel. Večkratna nesreča mu je prinesla srečo, bogastvo. Mož je hotel še več, in je zopet pogorel. To pot se mu pa ni posrečilo — v spremstvu orožnikovem si je moral poiskati zastonj stanovanje s postrežbo vred.

(Prvi vpokojeni diurnist.) Iz Tarnopola se poroča nastopna vest, ki bo marsikoga napolnila s prijetno nado na boljšo bodočnost. Presvetli cesar je namreč dovolil potom milosti sodnijskemu diurnistu Jakobu Mohr po 35 letnem službovanju letno pokojnino v znesku 240 gl. To je toraj prvi slučaj, da se je dovolila diurnistu pokojnina.

(Časnik prav posebne vrste) imajo že dalje časa v Budapešti. Uredniki in izdajatelji se pišejo in ne tiskajo ampak govoré, naročniki pa ne beró, ampak samo poslušajo. Imenuje se ta naprava „Telefonski glasnik“ (madj. Telefon Hírmondó). Osnovana je stvar tako le: V neki središčini dvorani (centrali) so uredniki, ki ob gotovih urah dneva razne novice, dogodke, borana poročila itd. sporočajo naročnikom po telefonu, ki ga v stanovanja napeljejo vsakemu plačniku, kateri nima drugega storiti pri tem, kakor da sede k telefonskemu aparatu in posluša. Ako je poročiti kaj posebno važnega, se to naročnikom naznani tudi ob izrednem času, in se prej z glasnim šumenjem opozori naročnik, da naj posluša. Zvečer redakcija mnogokrat napravi svojim naročnikom vžitek kakega koncerta, katerega vsak v svoji sobi sedé posluša. Prav te dni je „Telefonski glasnik“ v naravnostno zvezo stopil s kraljevo dvorno opero, in slehni naročnikov jo prav zložno doma posluša. Naročnikov ima ta bistroumna iznajdba že 8000; vse boljše kavarne, gostilne, trgovske pisarne, tudi bolnišnice itd. po Budapešti so hvaležni poslušalci tega najnovejšega glasnika. Izumil in vstanovil je to napravo pred nekoliko leti inženir Th. pl. Puskás, ki je več let živel v Ameriki pri slovečem Edisonu. Po smrti inženirjevi je nekoliko bogatašev ogerskih to moderno telefonsko napravo prevzelo in razširilo.

(Nedolžen usmrten.) V Omsku na Ruskem so na smrt obsodili in takoj usmrtili nekega Šuklina, ker so ga zamenjali z nekim Losovom, ki je bil umoril dva vojaka. Šuklin ni mogel dokazati, da ni Losov. Sedaj pa so v neki ječi zasledili pravega morilca Losova.

Društva.

(Odbor „Dijaške kuhinje“ v Kranju) nam je doposlal svoje poročilo za šolsko leto 1895/96, iz katerega posnamemo, da je v tamošnji „Dijaški kuhinji“ dobivalo med letom kosilo in večerjo 33 dijakov, od kojih jih je bilo po svojem domovanju 9 iz škofjeloškega, 8 iz radovljiškega, 6 iz kamniškega, 5 iz kranjskega, 3 iz tržiškega, 1 iz kranjskogorskega sodnega okraja in 1 iz Koroške. Izdalo se je tem podpiranim dijakom skupaj 6254 kosil in 5049 večerij. „Dijaška kuhinja“ v Kranju, ki deluje pod nadzorstvom občinskega zastopa in pod načelnštvom g. dr. Šavnik-a s sodelovanjem in v sporazumljenju s c. kr. gimnazijskim vodstvom, oziroma njega zastopniki v odboru, je imela v navedeni dobi skupnih dohodkov 2977 gl. 65 kr., troškov 1081 gl. 63 kr., premoženje njeno pa znaša z dnem 15. julija 1896 svoto 2769 gl. 11 kr., ki je plodonosno naložena. Da je odbor mogel prevzeti nalogi biti kos in da se je vrhu tega tudi še posrečilo, precejšnjo svoto priklopiti h glavnici, za to gre hvala vsem preblagim dobrotnikom, kojih darovi so bili že med letom izkazani, v prvi vrsti pa požrtvovalnim stanovnikom kranjskega mesta, ki so z rednimi letnimi ali mesečnimi prispevki podpirali odborove težnje, kajti prispevali so: a) za celo leto p. n. gg.: Jäger K. 5 gl., Keršič Greg. 10 gl., Pavlin Al. 12 gl., inženir Pavlin Franc 12 gl., Windischer K. 6 gl., Golob Jos. 7 gl., Sajovitz Franc 3 gl., Globočnik B. 5 gl.; b) v mesečnih doneskih p. n. gg. in dame: po 5 gl.: Majdič V.; po 4 gl.: Puppo K.; po 3 gl.: Omersa Fr., Pavšler T. ml., dr. Šavnik E., Šavnik K.; po 2 gl.: Dolenz Ljudm., Florian K., Gogala Terez., Hubad Jos., Marenčič Mar., Pirc C., Sajovic Ferd., dr. Štempihar V.; po 1 gl. 50 kr.: Globočnik Vikt., Majdič Jan. st., Mayr P., Searia G.; po 1 gl.: Crobeth Fr., Drukar A., dr. Globočnik E., Kalker Fr., Kreuzberger Ad., Mayr Gabr., dr. Prevc F., Pučnik Konrad, Rakovec Ant., Rohrmann Berta, Zumer A., Veja M., Tavčar F.; po 60 kr.: Polak Ferd.; po 50 kr.: Geiger K., Globočnik J., Goetzl Mar., Korošec A., Krenner Jan., vit. Lusehan A., Majdič Janko, Mayr Fr., Matušič Mart., Pezdil J., Pleteršnik Jos., Polak Mar., Pučnik Mih., Rayer Fr., Schiffrer Fr., Spracher Šim., Sami Mar. Svelc Ana, Ullrich Mar.; po 40 kr.: Pernič F., Roblek Fr.; po 30 kr.: Čadež Mat., Fink Josip, Krisper Rajm., Pec Tekla, Vranč Leop.; po 20 kr.: Goetzl Neža, Zeller Mar., Zupanc Matija. S hvaležnostjo se odbor spominja tudi vseh tistih družin kranjskega mesta, katere so veliko število dijakov podpirale s tem, da so jim na domu dajale brauo, in te so p. n.: Čadež M., Dolenc Fr., Dolžan Jern., Drukar Avg., Florian K., Fock Ign., Globočnik V., Golob Josip, Killer Mar., Klander Mar., Konec Ter., Kovač Josip, Krisper R., Kummer Ferd., Kummer Jan., Kuralt Fr., Marenčič Mar., Mayr Mavr., Mayr P., Oman V., Omersa Vikt., Pavšlar T. st., Pettan A., Pikuš Gr., Pollak K., Prevc V., Pučnik K., Pšhar L.,

Puppo K. Sajovic Ferd., Sajovic Fr., Schiffrer J., Sirc Fr., Sirc Ivan, Sotschnig J., Steinbauer Franc, Suschnik Rajm., dr. Šavnik Edv., Šavnik K., Šinkovec Ant., Šimic Edv., dr. Štempihar V., Sami Jan., Sami Fr., Završnik Alojzija in W. U., W. R. in W. M. — Odbor izreka konečno vsem dosedanjim podpornikom uboge, marljive in nadarjene mladine najprisrčnejšo zahvalo in pristavlja prošnjo, da bi slavno občinstvo tudi v prihodnje ohranilo zavodu svojo blagonaklonjenost in podporo. Veliko število prosilcev, ki so se oglašali že med počitnicami, kaže, da bodo v ravnokar pričetem novem šolskem letu troški za podpiranje dijakov mnogo večji in da bo torej treba mnogih in izdatnih prispevkov, če se bo hotelo ohraniti ali celo povečati glavnico, ki je namenjena v to, da raste in se množi kot stalen za razvoj in trajen obstanek „Dijaške kuhinje“ neobhodno potreben temelj.

(Slovensko katoliško društvo za kamniški okraj) ima v nedeljo 27. septembra ob pol treh popoldne shod v Dolu, h kateremu se s tem vabijo možje-domačini in sosedje. Poročala bodeta: deželni poslanec dekan Kajdiž o deželnem in državni poslanec P o v š e o državnem zboru.

Telegrami.

Dunaj, 25. septembra. Presvetla cesarica je odpotovala včeraj zvečer v Išč.

Dunaj, 25. septembra. „Wiener Zeitg.“ objavlja potrjeni zakon glede volilne preosnove ter preminjevalno naredbo k volilnemu redu za državni zbor. — Dalje objavlja povelje za armado, v katerem izraža presvetli cesar povodom vojaških vaj v Galiciji in na Ogerskem svojo zadovoljnost ter priznanje vsem vdeženim polkom.

Praga, 25. septembra. Presvetli cesar je dovolil, da se podržavi praška slikarska akademija in s 1. oktobrom preosnuje v akademijo umetnosti s češkim in nemškim učnim jezikom.

Kotor, 25. septembra. Z veliko slovesnostjo se je prepeljalo včeraj truplo umrle princezinje Olge v Cetinje. V ime črnogorske vlade se je zahvalil finančni minister avstrijskim oblastvom. Vence sta mej drugimi poslala kraljica in prestolonaslednik italijanski.

Linc, 25. septembra. Pri včerajšnjih deželnozborskih volitvah v kmečkih občinah so bili izvoljeni štirje novi poslanci, 14 pa je bilo znova voljenih. Vsi izvoljeni pripadajo konservativni stranki.

Budimpešta, 25. septembra. Finančni odsek je odobril proračun za leto 1897 in objavlja sedaj svoje poročilo. Poročevalec Hegedüs bo utemeljeval poročilo v seji dne 1. oktobra.

Hamburg, 25. septembra. V tukajšnjem pristanišču vlada že dva dni sem grozen vihar, ki je provzročil že veliko nesreč.

London, 25. septembra. „Reuters Office“ poroča, da je svetoval Gladstone v svojem včerajšnjem govoru v Liverpoolu, naj vsi krepko podpirajo vlado, na katero se smejo zanesti v armenskem vprašanju, ker bo, akoravno bi je ne hotele podpirati ostale velevlasti, na lastno odgovornost prevzela velevažno nalogo in s tem zagotovila spoštovanje obstoječih pogodb.

Bombay, 25. septembra. V mestu in okolici se je pojavila neke vrste kuga. Dosedaj je umrlo vsled te bolezni že nad 300 oseb.

Proti hripavosti

učinkujoče, kašelj omehčujoče, sliz razkrajajoče sredstvo je prsni sirup lekarja Piccolija v Ljubljani (Dunajska cesta), kateri se uporablja prav vspešno. — Cena steklenici 35 kr., 12 stekl. gl. 3-60. 123 (50-31) 3

Umrli so:

23. septembra. Franc in Jožefa Oven, delavčeva otroka, 1/4 ure, Opekarska cesta 60, življenska slabost.

24. septembra. Rudolf Mihelič, delavčev sin, 6 let, Tržaška cesta 26 a, črevesni katar. — Zorka Mrak, računskega revidenta hči, 17 let, Poljanski nasip 12, jetika.

Menjalnica bančnega zavoda

Najbolje priporočena
za preskrbljenje vseh
v kurzem listu
zaznamovanih
menic in vrednostij

Schelhammer & Schattera

Wien,
I. Bezirk,
Stefansplatz
Nr. 11, Parterre.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Mokrina v 24. urah v mm.
24	9. zvečer	734.8	9.5	sl. svzh.	oblačno	37.5
25	7. zjutraj 2. popol.	733.4 728.8	7.5 13.0	sl. svzh. m. vsvzh.	megla oblačno	

Srednja včerajšnja temperatura 10.6°, za 3.0° pod normalom.

664 1-1

Marija Ecker rojena Valentin javlja v svojem in imenu svojih otrok tužno vest, da je Vse-mogočni poklical k Sebi danes, dne 25. septembra, ob polu 11. uri dopoldne iskreno ljubljenega soproga, oziroma očeta, gospoda

Ludovika Ecker-ja

kleparskega mojstra in vodovodnega instalatérja

po dolgotrajnem bolehanji, previdnega s sv. zakramenti za umirajoče, v 62. letu starosti.

Truplo dragega pokojnika boče v nedeljo, dne 27. septembra ob 5. uri popoldne v hiši šte. 7 na Dunajski cesti slovesno blagoslovljeno in prenešeno na pokopališče k sv. Krištofu k večnemu počitku.

Sv. maše zadušnice brale se bodo v župni cerkvi Marijinega oznanenja pri č. oo. frančiškanih v ponedeljek, dne 28. septembra, ob 9. uri dopoldne.

V Ljubljani, dne 25. septembra 1896.

Prijatelji slovenske akad. mladine, naročite se na

„ZORO“

ki je glasilo slov. katol. akadem. dijaštva.

Cena: Za nedijake 80 kr., za dijake 50 kr.

Upravnik: Pavel Marija Valjavec, stud. iur., Dunaj, V., Matzleinsdorferstrasse 76, III, 31.

661 1-1

Zalostnim sroem javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretužno vest, da je naša iskreno ljubljena hči, oziroma sestra

Zorka Mrak,

učenka II. meščanske šole,

včeraj ob 6. uri zjutraj po dolgi, mučni bolezni, previdena s sv. zakramenti za umirajoče, v 17. letu svoje dobe umrla.

Truplo predrage rajnice se boče v soboto, dne 26. septembra t. l., ob 4. uri popoldne preneslo iz hiše na Poljanskem nasipu šte. 12 k sv. Krištofu k večnemu počitku.

Sv. maše zadušnice se bodo darovale v tukajšnji župni cerkvi pri sv. Petru.

V Ljubljani, dne 25. septembra 1896.

Anton Mrak, o. kr. računski revident, o. č. e. — Ivana Mrak, mati. — Antonija Mrak, sestra.

Prodaja materijala od knežjega dvorca.

Od porušenega knežjega dvorca v Ljubljani prodajam po nizki ceni

stavbinski in drugi materijal,

kot: opeko, vezi, vrata, okna itd. itd.

na lici mesta ali pa na svojem domu v Ljubljani, Trnovski pristan št. 14.

Val. Accetto,
zidarski mojster.

554 62-22

Malinovi sirup,

pripravljen iz gorskih malin z najboljšo vonjavo itd.

1 kg. v steklenici 65 kr., pol kg. 35 kr

Lekarna Trnkóczy,

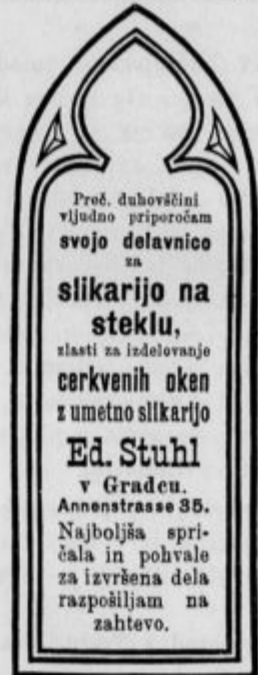
Ljubljana. 447 15

Vsakdanja razpošiljatev s pošto.

Hiša

št. 7 v Kolodvorskih ulicah z gospodar-skimi poslopji vred prodaja se iz proste roke.

Neposredne ponudbe sprejema posestnica **A. Černe.** Posredovalci in agenti so izključeni. 650 3-3

Prof. duhovščini
vljudno priporočam
svojo delavnico

na
**slikarjio na
steklu,**

zlasti za izdelovanje
cerkvenih oken
z umetno slikarjio

Ed. Stuhl

v Graecu.

Annenstrasse 35.

Najboljša spričala in pohvale
za izvršena dela
razpošiljam na
zahtevo.

521 52-10

Juraj Režek

Jvana Režek-Svetè

poročena.

Ljubljana, dne 24. septembra 1896.

Mesto vsakega drugega obvestila.

662 1-1

Razpis službe.

649 5-4

Konsumno društvo v Cirknici išče za svojo trgovino z mešanim blagom

komija-poslovodjo.

Plača in kavcija po dogovoru. — Oglasi na Konsumno društvo v Cirknici pri Rakeku, Notranjsko.

Koverta s firmo vizitnice in

trgovske račune

priporoča

Katol. tiskarna

v Ljubljani.

Obdarjena, jako umetna 622 15

lesorezbina dela

okvire za fotografije in slike, zelo okusno izdelane po naročilu s poljubnim listevjem, z grbom ali znaki, ploščice z napisi itd. — vse iz lastne delavnice priporoča

Fr. Stampfel

v Ljubljani, Kongresni trg, Tonhalle.

Št. 9865.

Razpis.

658 3-1

V Idriji je izpraznjena

služba provizoričnega deželnega živinozdravnika.

S to službo združeni so dohodki letnih 700 gld., in sicer je v pokritje te svote zagotovljen iz deželnega zaklada znesek 300 gld., iz občinske blagajne v Idriji znesek 200 gld. in za pet let iz državnih sredstev tudi znesek 200 gld.

Dotični živinozdravnik je dolžan brezplačno ogledati živino in meso v Idriji, ter ondi brezplačno nadzorovati živinske semnje, v ostalem sodnijskem okraji pa proti primerni odškodnini po dogovoru z dotičnimi občinami.

Prosilci za to službo pošljejo naj svoje prošnje z dokazili o starosti, znanji slovenskega in nemškega jezika in o živinozdravniški vsposobljenosti

do dne 20. oktobra 1896. l.

podpisanemu deželnemu odboru.

Deželni odbor kranjski.

Ljubljana, dne 15. septembra 1896.

Dunajska borza.

Dne 25. septembra.

Skupni državni dolg v notah	101 gld. 45 kr.
Skupni državni dolg v srebru	101 " 55 "
Avstrijska zlata renta 4%	123 " 30 "
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	101 " 15 "
Ogerska zlata renta 4%	122 " 05 "
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	99 " 05 "
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	951 " — "
Kreditne delnice, 160 gld.	368 " — "
London vista	119 " 95 "
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58 " 58 "
20 mark	11 " 74 "
20 frankov (napoleonador)	9 " 54 1/2 "
Italijanski bankovci	44 " 30 "
C. kr. cekini	5 " 68 "

Dne 24. septembra.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	144 gld. 50 kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	156 " — "
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	190 " — "
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99 " 20 "
Tisine srečke 4%, 100 gld.	139 " — "
Dunavske vravnave srečke 5%	128 " — "
Dunavsko vranavno posojilo l. 1878	108 " 25 "
Posojilo goriškega mesta	112 " — "
4% kranjsko deželno posojilo	98 " 75 "
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	99 " 45 "
Priporitetne obveznice državne železnice	223 " 25 "
" " južne železnice 3%	171 " 75 "
" " južne železnice 5%	128 " 35 "
" " dolenjskih železnic 4%	99 " 50 "

Kreditne srečke, 100 gld.	196 gld. 75 kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	142 " — "
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	18 " — "
Rudolfove srečke, 10 gld.	23 " — "
Salmove srečke, 40 gld.	70 " — "
St. Genois srečke, 40 gld.	71 " — "
Waldsteinove srečke, 20 gld.	60 " — "
Ljubljanske srečke	22 " 75 "
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	155 " — "
Akcije Ferdinandove sev. železn., 1000 gl. st. v.	3410 " — "
Akcije tržaškega Lloyda, 500 gld.	426 " — "
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	101 " 75 "
Dunajskih lokal. železnic delniška družba	— " — "
Montanska družba avstr. plan.	85 " 70 "
Trboveljska premožarska družba, 70 gld.	157 " — "
Papirnih rubljev 100	127 " 75 "

Nakup in prodaja
vskovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za zgube pri krebanjih, pri izrebanja najmanjšega dobitka.
Kalantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba
„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnih.